

Téma : SAMIČIA POHLAVNÁ SÚSTAVA – MATERNICA, POŠVA, VULVA

MATERNICA

- **svalovitý vakovitý orgán** = zavesený v panvovej dutine na širokých maternicových väzoch. Po oplodnení siaha až do brušnej dutiny
- skladá sa : **a/ ROHY MATERNICE** **b/ TELO MATERNICE** **c/ KRČEK MATERNICE**

Naše domáce cicavce majú tieto typy materníc:

a/ DVOJITÁ = králičica, v podstate ide o dve zrastené maternice

b/ DVOJROHÁ NEROZDELENÁ / JEDNODUCHÁ / MATERNICA = kobyľa, má jednotné telo

c/ DVOJROHÁ ROZDELENÁ MATERNICA = / prežúvavce, ošípaná, mäsožravce /, telo rozdeľuje neúplná priehradka

- telo a rohy maternice rôzne dlhé = kobyľa má rohy a telo približne rovnako dlhé, prežúvavce majú telo menšie ako rohy a u prasnice sú ešte rohy maternice značne dlhšie ako telo. Rohy maternice sa u kobyľy vidlicovite rozbiehajú, pri prežúvavcoch sa špirálovite stáčajú smerom napred a dole. Pri prasnici a prežúvavcoch sú zložené do početných slučiek
- maternicu od pošvy oddeľuje **MATERNICOVÝ KRČEK** Pri kobyľiach a dojniciach vyniká nad zadnou pošvovou stenou ako tzv. ČAPIK
- ide o špirálovitý / kľukatý / a úzky kanálik = vyúsťuje do **POŠVOVEJ DUTINY**
- **HLIENOVOU ZÁTKOU** je hermeticky uzatvorený a otvára sa len pri **RUJI** a **PÔRODE** / Skvapalnenie hlienovej zátky /

ZLOŽENIE STENY MATERNICE

a/ POBRUŠNICA = povrchová vrstva

b/ POZDĹŽNE A KRUIHOVITO USPORIADANÁ HLADKÁ SVALOVINA = stredná vrstva

c/ HRUBÁ SLIZNICA = vnútorná vrstva – početné maternicové žľazy, ku krčku ubúdajú, je zložená do vysokých pozdĺžnych rias

- prežúvavce majú na sliznici vyvýšené hrbolčky = **KOTYLEDONY /KARANKULY** / : v čase pokoja dosahujú veľkosť v priemere 1 cm, ale pri gravidite veľkosť ako ľudská päť
- na povrchu kotyledonov je množstvo drobných **KRÝPT** = do nich vnikajú / prerastajú / **KLKY CHORIÓNU / TRETÍ PLODOVÝ OBAL – KĹKOVÁ BLANA** /

POŠVA

- slúži na **KOPULÁCIU / PÁRENIE** /
- **a/ POŠVOVÁ PREDSIENŤ** **b/ VLASTNÁ POŠVA**
- sliznica = viacvrstvový, dláždicovitý epitel, sliznica predsieni = početné žľazy : zvlhčovanie sliznice nielen predsieni, ale aj vlastnej pošvy
- v pošvovej predsieni = vyústenie **MOČOVEJ RÚRY**
- na rozhraní pošvovej predsieni a vlastnej pošvy = **PRIEČNA SLIZNIČNÁ RIASA / PANENSKÁ BLANA – HYMEN** /

VULVA / SAMIČIE OHANBIE /

- tvoria ju = **DVA VULVOVÉ PYSKY**, ktoré sa stýkajú v hornej a dolnej spojke
- medzi nimi = **VULVOVÁ ŠTRBINA**
- kobyľa má hornú spojku ostrú a dolnú zaoblenú, ostatné samice naopak
- v dolnej spojke = uložený **DRÁŽDEC / CLITORIS** / : rudiment / vývojový zvyšok / po samčom pohlavnom úde. Podklad = toporivé teleso, voľný koniec je zakončený u kobyľ výrazným žaludom